Maastricht in Beeld

nieuwe

De Waalse Kerk

68

februari 2025

nieuwe

De Waalse Kerk

In Magazine Maastricht in Beeld 5.1 zagen we de situatie van juli 2021. De kerk had drie functies.

De religieuze op zondag en hoogtijdagen, dan wordt de kerk gebruikt door de Kerkgemeenschap Zuiderkruis.

Verder is er de maatschappelijke functie. Daarin is aandacht voor eenzaamheid en zielsarmoede. Er wordt samenwerking gezocht met partijen als het Leger des Heils en Serve the City.

En de culturele functies met optredens. Een samenwerking met philharmonie zuidnederland, de Muziekgieterij en JekerKlassiek.

De Stichting Waalse Kerk Maastricht verzorgt de drie functies nog steeds. Maar het gebouw had dringend een forse opwaardering nodig. Ruim, licht en multifunctioneel moest het worden. Op naar de 21ste eeuw.

Dit magazine is nog niet af, ik voltooi het als de hele renovatie klaar is en ik de nieuwe situatie kan laten zien.

Adres: Pieterstraat 6
Website: waalsekerkmaastricht.nl/

BEGANE GROND- BESTAAND

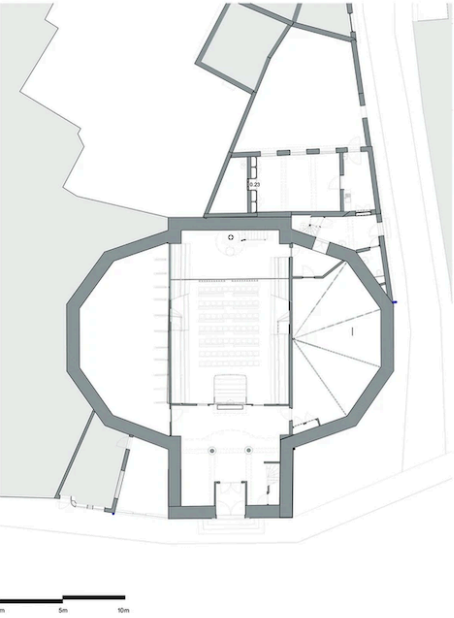

BEGANE GROND - NIEUW

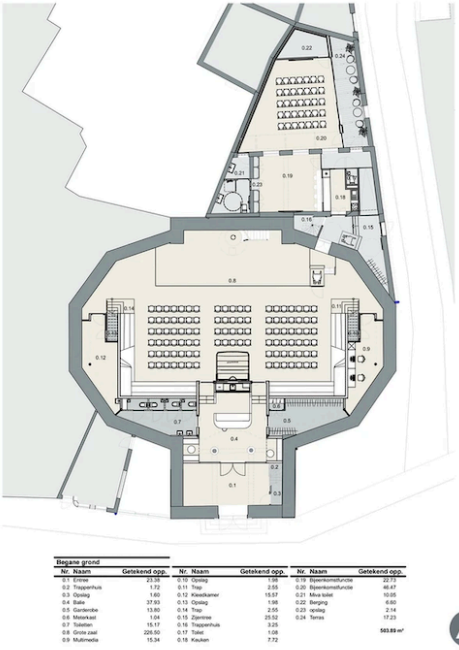

Begane grond

Nr.	Naam	Getekend opp.	Nr.	Naam	Getekend opp.	Nr.	Naam	Getekend opp.
0.1	Entree	23.35	0.10	Opslag	1.95	0.19	Bijeenkomstfunctie	22.73
0.2	Trappenhuis	1.72	0.11	Trap	2.55	0.20	Bijeenkomstfunctie	46.47
0.3	Opslag	1.60	0.12	Kleedkamer	15.57	0.21	Mva toilet	10.05
0.4	Balie	37.93	0.13	Opslag	1.98	0.22	Berging	6.60
0.5	Garderobe	13.80	0.14	Trap	2.55	0.23	opslag	2.14
0.6	Meterkast	1.04	0.15	Zijentree	25.52	0.24	Terras	17.23
0.7	Toiletten	15.17	0.16	Trappenhuis	3.25			
0.8	Grote zaal	226.50	0.17	Toilet	1.08			
0.9	Multimedia	15.34	0.18	Keuken	7.72			

Foto en tekeningen: Archaris Architecture

In de oude situatie zagen we dat de ruimte doorsneden werd door de houten wanden met de herenbanken. In de nieuwe situatie is het een grote, heldere open ruimte geworden. De kleuren worden wit en beige, de oorspronkelijke kleuren.

Voor de renovatie was zo'n € 4 miljoen nodig. Dat geld is met donaties en giften bijeen gebracht. Doneren kan nog steeds! Architect Laura Poivan heeft de ideeën uitgewerkt en op 11 maart 2024 startte het werk, het zou in fases worden uitgevoerd.

TIKKIE

In de Tafelstraat is de zij-ingang. Voor de deur waren twee treden, die zijn weggehaald en de achterliggende bestrating is naar straatniveau gebracht. Zo kunnen rolstoelers probleemloos naar binnen. We gaan daar zo kijken.

Achter de muur was een binnenplaats. Die ruimte is grotendeels gevuld met een moderne uitbouw, het Achtergebouw.

We zien de ruimte met een blik op de het poortje en de muur. Er in een binnentuintje om met lekker weer buiten te zitten. Rechts zien we de oude buitenmuur die nu binnen ligt.

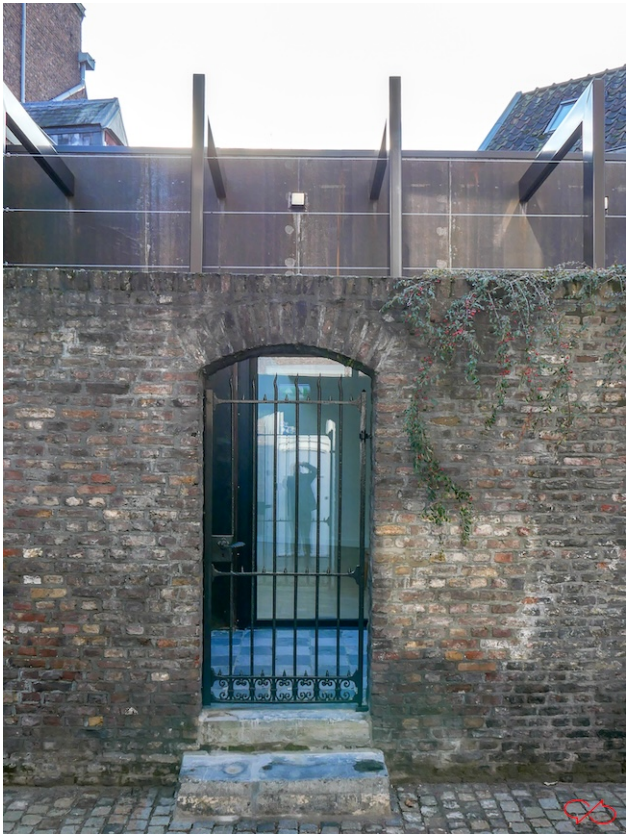

Het Achtergebouw is een ruimte die geschikt is voor bijeenkomsten, vergaderingen en presentaties. Stoelen kunnen in theateropstelling worden geplaatst.

Achter de voormalige buitenmuur is de Leefkeuken. De hele ruimte kan gehuurd worden.

Er moesten oude muren worden weggebroken en toen kwam daar ineens een fraaie trap tevoorschijn die zich een weg naar boven kronkelt, leidend naar een kantoortje boven. Links is de toegangsdeur naar de kerk, de toegang is gesloten wegens werkzaamheden in de kerk. Rechts is een doorgang naar de voormalige consistoriekamer, nu de Leefkeuken. De witte kasten zaten eerst aan de achtermuur, maar zijn nu een kwart gedraaid. En daarboven een spreuk uit het 18de eeuwse kerkinterieur: *PORTONS NOUS VAILLAMMENT POUR NOTRE PEUPLE ET POUR LES VILLES DE NOTRE DIEU II SAMX.12*.

Er wordt hard gewerkt aan de restauratie van de kerk, maar het zit tegen. En ook ontzettend mee. De aannemer moest door de kerkvloer en maakte een gat. Er bleek een holte onder de vloer te zijn. Men maakte met een smartphone een video-opname en er bleken schedels en botten te liggen. Van zeker tien mensen.

De knekels liggen niet in anatomisch verband. Ze zijn lukraak in de ruimtes terecht gekomen, vermoedelijk gestort. Er is in de media al uitgebreid over bericht. De ruimtes stammen uit 1732 toen deze kerk gebouwd werd. Dat wil niet zeggen dat de knekels daar toen terecht zijn gekomen.

Het werk moest worden opgeschort omdat er nader archeologisch onderzoek nodig was. Met een grondradar heeft men nog meer ruimtes gevonden. Een van ruimtes is tien meter lang en bijna drie meter hoog. En ruimtes die veel ouder zijn, uit ongeveer 1300. Vermoedelijk van toen de voorloper gebouwd werd, de Sint-Hilariuskapel. Wie weet wat voor schatten er nog meer tevoorschijn komen.

In de kerk zijn zestien grafstenen gevonden, maar de radar wees uit dat er onder acht daarvan holle ruimtes zijn, vermoedelijk met resten.

Wat er hierdoor tegenzit, is dat het restauratiewerk niet verder kan. En dat kost geld. Wat er meezit is dat er door de vondsten veel meer duidelijk wordt over de geschiedenis van de kerk.

Op de foto zien we een houten plaat op de grond. Daaronder ligt een van de ruimtes. Het gat is vanwege veiligheid afgedekt.

Op de bodem zien we drie schedels, een aantal grote botten en ondefinieerbare stukken.

Natuurlijk moet archeologisch onderzoek uitwijzen wat hier echt de geschiedenis van is. Maar een mogelijkheid is dat het om een knekelkelder gaat. Als graven vol waren en er toch iemand begraven moest worden, moest men het graf leegmaken. De resten die er lagen werden dan herbegraven in zo'n kelder. En dat ging zonder veel voorzichtigheid. De resten bleven immers toch in de kerk. Maar de archeoloog heeft hier vast wel wat te zoeken.

Tijdens de werkzaamheden werd het graf ontdekt van Adrien Pelerin (Leiden, 22 juni 1698 - Maastricht, 6 februari 1771). Zijn naam werd ook geschreven als Pélerin en Pellerin. Hij was zoon van een Franse hugenoot.

Hij was in Leiden opgeleid tot medicus en werd in 1736 benoemd tot *doctor medicinae* en hoofd van het Militair Hospitaal te Maastricht. Omdat hij openbare anatomische lessen gaf voor de *doctores medicinae* en chirurgijns, kreeg hij de titel *Professor Anatomiae et Chirurgiae*. Daarmee was hij de eerste hoogleraar in Maastricht. Ook was hij werkzaam als schepen en regent.

Het academisch ziekenhuis Maastricht UMC+ eert hem, een van de gebouwen heeft de naam Adriaan Pelerintoren.

Op de steen staat dat A. Pelerin, zijn echtgenote H.T. Labouche & familie hier zijn begraven. Hij had minstens twee zoons. Helemaal bovenaan staat het getal 13, het grafnummer.

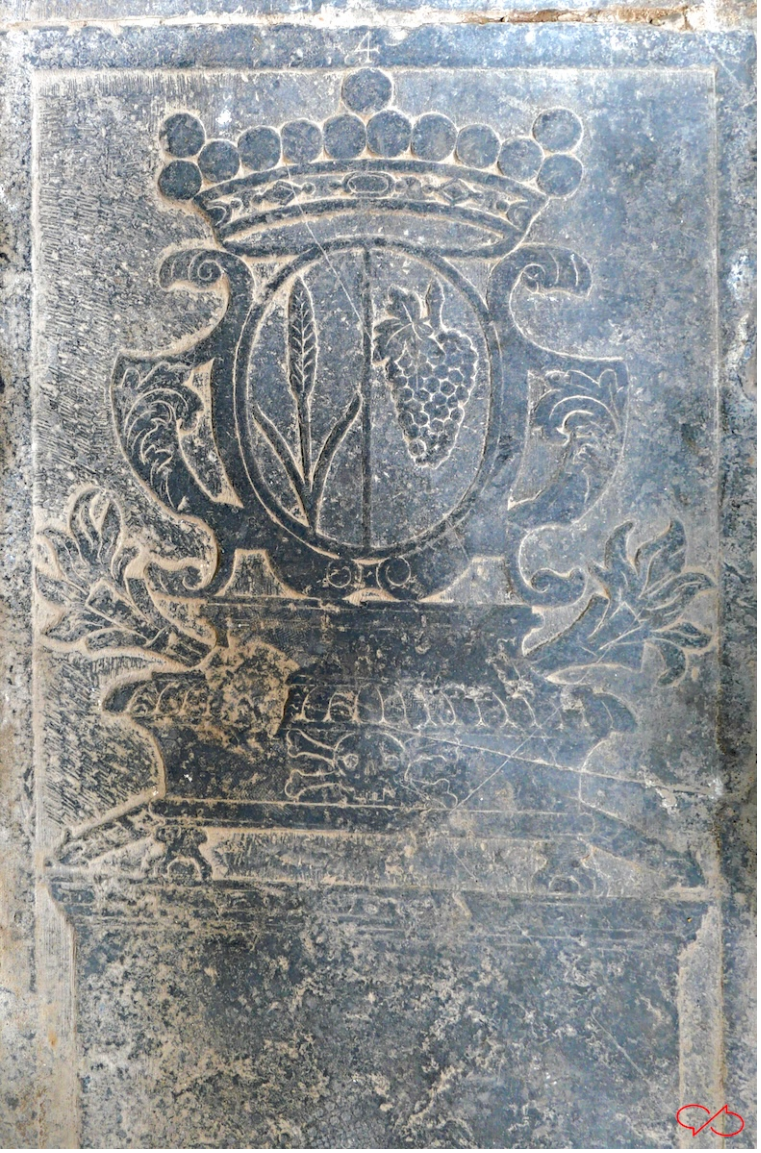

Er zijn nog een paar grafstenen. De linker laat een grafkist zien met open deksel; het is gebogen. Aan de binnenkant het symbool van de dood: een schedel met gekruiste botten. Daarboven een medaillon met kroon in een schildhouder. De beeltenis is in tweeën gedeeld, links een korenaar, rechts een druiventros. Dat zou verwijzen naar het Avondmaal met brood en wijn. Bovenin grafnummer 4.

Vlakbij de deur ligt deze steen helemaal in een hoek. de bovenzijde bevat tekst waarin de naam Marie Booms staat. Verder de naam Amsterdam, het woord *Enfantement* en de woorden *Notre Redemption*. Jaartal 1681. De tekst is in het Frans. Daaronder de beeltenis met twee schilden met beeltenissen van bomen. klokken, een leeuw, een bundel takken, een zwaan en zes kruisen (Amsterdam?).

Tot slot nog twee foto's die de werkzaamheden in de kerk in beeld brengen. De linker laat een stukje van het portaal zien waar de tochtkast is verwijderd. De ruimte is goeddeels leeg, klaar voor de volgende stap. Op de andere foto zien we het portaal ook met daarboven, goed ingepakt, het orgel.

In de toren zag ik deze wijsheid:

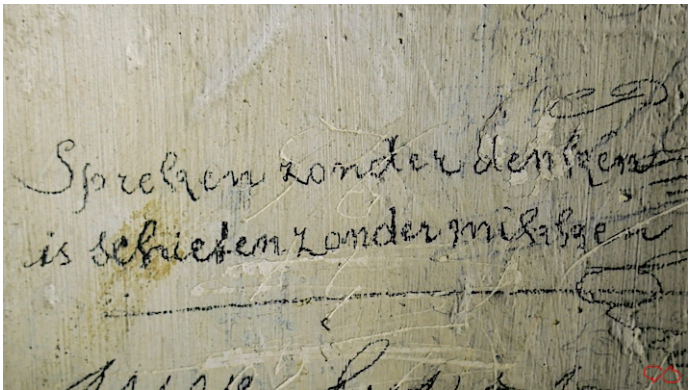

Maastricht in Beeld kortweg MiB

MiB is een fotomagazine voor liefhebbers van de stad Maastricht. De opzet is simpel: interessante onderwerpen, behoorlijke foto's, korte stukken tekst met wat uitleg en achtergronden en een nette layout.

Dit magazine is gratis en komt uit de Boekenkast van Peter Scheele: https://pjscheele.nl

Ik wens u veel kijk- en leesplezier.

Peter Scheele

Colofon
Camera: Panasonic Lumix LX100, Make II
Bewerking: Adobe Lightroom Classic 14.0.1
Opmaak: Apple Pages 14.2
Font: Odile Light van Kontour
Foto's, tekst en opmaak: Peter Scheele